

هلالی هاله‌ای بر ماه خاقانی (بررسی رگه‌هایی از سبک خاقانی در اشعار هلالی جغتایی)

دکتر احمد خواجه‌ایم^۱، رؤیا رضازاده^۲، مینا ایزانلو^۳

۱- عضو هیئت علمی دانشگاه حکیم سبزواری

۲- کارشناسی ارشد و دبیر زبان و ادبیات فارسی اسفرااین

۳- دانشجوی دبیری ادبیات فارسی دانشگاه فرهنگیان باهنر تهران

چکیده

خاقانی شروانی، حسان عجم، شاعر آرمان‌گرا که سبک سرایش شعر پیشینیان او را اقتناع نمود و ذهن خلاق و آرمان‌گرایی او همواره به دنبال پرواز در دوردست‌ها بود، طرحی نو در انداخت و با ابداع معانی غریب و تعبیرات تازه و تسلطی که بر علوم مختلف داشت، پرچم‌دار سبک خراسانی یا ترکستانی گردید. این نوآوری او برای همیشه در عالم ادب جاوید ماند و شاعران بسیاری از او الهام گرفتند و رهروی راه وی شدند یا رگه‌هایی از شعر وی در آثارشان به جریان درآمد.

از جمله‌ی این شاعران، می‌توان به هلالی جغتایی، شاعر قرن نهم هجری، اشاره نمود که دوران رونق ادبی هرات و امارت امیرعلی شیرنوازی را درک کرده بود، شیوه‌ی غزل‌هایش طلوع سبک وقوع را نشان می‌دهد، اما با وجود سه قرن فاصله‌ی زمانی با خاقانی، بسیاری از ویژگی‌های شعری وی، از جمله به کار بردن ردیف‌های دشوار، قافیه‌ها، مضامین، اصطلاحات، نکته‌های دستوری و وزن در اشعار هلالی دیده می‌شود، که در این مقاله سعی شده است با استفاده از تطبیق شاهد مثال‌های این دو شاعر مدعای این که رگه‌هایی از شعر خاقانی در سروده‌های هلالی جریان دارد و هلالی را هم در زمره‌ی یکی از مقلدان فراوان خاقانی قرار می‌دهد، به اثبات رساند.

واژگان کلیدی: خاقانی شروانی، هلالی جغتایی، تقلید، اشتراک سبک و مضمون